GAZETA KRAKOWSKA

Nro 4.

Z KRAKOWA DNIA 14 STYCZNIA 1824 ROKU WE ŚRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

Na 17tym Posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey d. 22 Grudnia 1823 roku.

Reprezentant Assesor Seymu Florkiewicz przy przymówieniu się na poprzednim posiedzeniu Seymu do żądania Delegowanego z Akademii Reprezentanta Jankowskiego o nadesłanie Izbie Prawodawczey Dekretu Krola Jeci Saskiego przez Senat Rządzący w materyi Kopalń powołanego, przedstawiwszy wniosek udzielenia także Izbie Prawodawczey, Statutu Kommissyi Organizacyyney w przedmiocie Kopalń przez Senat wzmiankowanego, któren nie znayduie między Statutami obowiązuiącemi drukiem ogłoszonego, a wymagany pobor dziesięciny z kopalń nie iest ani pierwszym Budżetem Kommissyi Organizacyiney, ani późnieyszem Prawem Skarbowem legalizowany, Wniosek przeto ten złożył Mowca na piśmie, a następnie

Reprezentant Jankowski Delegowany z Akademii złożył na piśmie wniosek Kommunikacyi Izbie Dekretu Króla J. Mci Saskiego w materyi Kopalń wydanego, a w Dzienniku Praw nieznayduiącego się

Izba Prawodawcza wnioski powyższe Reprezentantów Florkiewicza i Jankowskiego Senatowi przesłać postanowiła.

Reprezentant Chwalibogowski Prezyduiący w Kommissyi Prawodawczey wprowadził pod decyzyą Reprezentancyi Proiekt do Ustawy, w którey Senat proponuie aby dochody Interkalarne wypływaiące z wakuiących beneficiów Kościelnych składały oddzielną Massę pod Administracyą Rządzącego Senatu zostaiącą, i z tey w miarę wpływów udzielany był zasiłek na budowę lub reparacyą Kościołów i innych budynków parafialnych, ile kroć by się wydarzyło że Kościoł nie miałby oddzielnych na ten cel przeznaczonych funduszów, lub też gdyby potrzeba czynienia znacznych nakładów możność parafiian przechodziła.

Kommisya Prawodawcza oświadczaiąc swą opinią przeciwko Proiektowi wyraziła potrzebę zastosowania się do przyiętych Urządzeń Interkalariow Królew-

stwie Polskim z powodu, że kray tuteyszy składa część dyecezyi w większey połowie do kraiu Królewstwa Polskiego należącey w którym przez dekret Cesarski ddto $\frac{6}{18}$ Marca r. 1817 w Artykule 32 postanowiono: że wszelki dochód od dnia śmierci Beneficyanta aż do Jnstallacyi Następcy przeznacza się na reparacyą Kościoła z którego wynikłey, a gdyby niepotrzebował na ulepszenie Gospodrastwa mieyscowego.

Reprezentant Florkiewicz oświadczaiąc się za opiniią Kommissyi dzielił obawę co do Artykułu 3 proiektu, z zostawienia Senatowi mocy przepisania dalszych prawideł kontrollowania i obrachowania Interkalariów, utrzymuiąc, że dla uzupełnienia Ustawy Senat powtórną Inicyatiwę wskaże dalsze przepisy i te pod sankcyią Izby Prawodawczey podda.

Marszałek Seymu oznaymił, iż Senat w wyrażeniu Art: 3 proiektu ma na celu rozwinięcie zasad ogólnych w materyi Interkalariów do decyzyi Seymowi poddanych, stosuiąc te w szczegółach do mieyscowych okoliczności.

Reprezentant Librowski z zastrzeżenia Artykułu 3 znaydował, iż Senat zostawia sobie stanowienie prawa, które z konstytucyi i Statutów ulega władzy Reprezentacyi.

Na przymówienie się Reprezentanta X. Dubieckiego Delegowanego z kapituły, żądaiącego oświadczenia się Izby nad wprowadzoną opiniią Kommissyi Prawodawczey przeciw proiektowi, gdy w skutek wezwania Marszałka Seymu Izba Prawodawcza iednomyślnie za opiniią Kommissyi Prawodawczey oświadczyła się, Marszałek Seymu ogłosił proiekt Senatu za nie przyięty.

Reprezentant Florkiewicz ugruntowany na traktacie dodatkowym Wiedeńskim r. 1815 nastąpionym w artykule 14 mieszkańcom kraiu tego zastrzegaiącym prawo likwidowania swych szczególnych pretensyi przed Kommissyią do uregulowania rachunków wyznaczoną, gdy Senat Rządzący w skutku tego Traktatu rozkazał złożyć oryginalne tym celem dowody przed Kommissyią w Krakowie od siebie wyznaczoną, co też niebawnie z strony Obywateli i Mieszkańców Rzeczypospolitey przez złożenie dowodów dopełnionym zostało, nie iest iednak wiadomo komu Senat dla likwidowania w Warszawie przed Kommissyią trylateralną pretensyi, wspomnione dowody powierzył, i niewiadomo kiedy i iaki skutek nastąpi, przeto odwołuiąc się Mówca do wniosków Reprezentantów na przeszłym Seymie zwyczaynym uczynionych, i dopełniaiąc polecenia Obywateli żądał wezwania Senatu o udzielenie wiadomości, któraby troskliwość powyżey wynurzoną zaspokoić mogła.

Izba Prawodawcza wniosek ten iednomyślnie Senatowi przesłać postanowiła.

W końcu Sekretarz Seymu czytał nadeszłe od Senatu odpowiedzi na wniesione przez Członków Reprezentacyi petycyie stron, a mianowicie:

1. Na prośbę P. Rotarskiego Adjunkta Ekonomii Mieyskiey o podwyższenie pensyi. Senat oświadczył: iż przesławszy proiekt do budżetu na rok 182$\frac{4}{5}$ w których użycie wszystkich funduszów wskazał, niewidzi do czegoby żądane podwyższenie pensyi mógł zastósować.

2. Na przełożenie P. Ziobrowskiego o superlustracyią dymów w kamienicy Nro 253, Senat oznaymił, iż dołączone do petycyi P. Ziobrowskiego allegata wykazuią, że Władze Administracyyne nieodmawiały Mu wymiaru Sprawiedliwości, i przekonywania się na mieyscu o rzeczywistości twierdzeń iego, niepoymuie zatem Senat z iakiego powodu proszący zatrudniał Izbę Prawodawczą przedmiotem zupełnie iey obcym; z tym wszystkim rzeczoną prośbę przesłał Senat Wydziałowi dochodow publicznych dla zgłębienia domieszczonych tamże przełożeń i co z tych badań wyniknie, Pan Ziobrowski otrzyma wprost zawiadomienie.

3. Na prośbę Rzeźników Krakowskich o ograniczenie Wolnicy do dwóch tylko dni w tygodniu; Senat wyraził, iż żądanie to może dogadzaiące interessowi prywatnemu, nie znayduie bynaymniey zgodnym z dobrem ogółu Mieszkańców; gdy iednak uczyniono tamże acz niczem nieudowodnioną wzmiankę, iakoby się zdarzały nadużycia tak co do pokątnego bicia bydła, iako też i niezachowywania przepisów Policyynych przy sprzedaży mięsa, Senat polecił Wydziałowi Spraw Wewnętrznych i Policyi użycie skutecznych środków, ażeby wola Prawa i Rządu szanowaną była, ieżeli zaś istotnie takowe nadużycia miały mieysce, byliby sobie proszący trudów i czasu oszczędzili, gdyby bez zatrudnienia Prześwietney Izby Prawodawczey udowodnili byli przed Władzami Administracyynemi, do których rozpoznanie podobnych przedmiotów wyłącznie należy.

Izba Prawodawcza powyższe odpowiedzi Senatu wzięła do wiadomości, a Marszałek Seymu odroczył posiedzenie do dnia następnego 23 Grudnia r. b. na godzinę 10tą ranną.

Na 18tym Posiedzeniu Seymu d. 23 Grudnia r. b.

Reprezentant Assesor Seymu Florkiewicz Prezyduiący w Kommissyi Skarbowey w przedstawieniu Izbie Prawodawczey do decyzyi proiektu do Ustawy zawieszaiącey w części pobór Osobisto-Klassyczno-Przemysłowego, dymowego wieyskiego, i Składek na utrzymanie Szkół początkowych, wynikaiącey z podwyższenia ceny Soli przez Układ handlowy z Dostoynym Rządem Królestwa Polskiego pod dniem 7 Sierpnia r. b. zawarty, oznaymił: iż Kommissyia Skarbowa zastanawiaiąc się nad proiektem Senatu maiąc na względzie zasadę ludności, znalazła potrzebę następuiącey modyfikacyi proiektu:

Tak w Mieście Krakowie iak i Okręgu do rozkładu ulgi zawieszaiącey powyżey wspomnione pobory ma bydź ludność ostatniego spisu

Odtrąciwszy z summy 90000 Złp. na uregulowaną w każdym względzie Administracyią Złp. 5560 wynoszącą, pozostaie do ulgi summa Złp. 84,440, a zatem dla Miasta *Krakowa* Złp. 20,347, a dla *Okręgu* 64,093 Złp.

W zastósowaniu Ulgi do tych zasad proponuie Kommissyia Skarbowa zawiesić pobór

z Miasta Krakowa.

a) Cały podatek składki na Szkoły początkowe . . Złp. 8,134.

b) Podatku Osobisto-Klassyczno-Przemysłowego z Klass nayuboższych

tak Chrześciian iak Zydów . . . Złp. 12,213.

Wypada iak wyżey ulgi dla Miasta Krakowa . Złp. 20,347.

Dla Okręgu.

a) Cały podatek składek Szkolnych . . . Złp. 25,034.

b) Dymowego . . — 39 059.

Wynosi iak wyżey ulga dla Okręgu Złp. 64.093.

Z którego porządku rozkładu ulgi podatkowey, Kommissyia Skarbowa znalazła ubytek zatrudnienia Woytom w działaniu spisów do składek szkolnych, i zniknienie kosztu, potrącanego corocznie w kwocie Złp. 1000 na odbieranie wspomnionych składek, gdyż takowa kwota powiększy takowy fundusz ulgi, w reszcie ubędzie zatrudnienia i arbitralności dozorom mieyscowym i Głównemu.

Co do kosztów Administracyi w sprawdzaniu wyrobów kraiowych, te podaiąc Kommissyia Skarbowa w summie ogólney Złp. 5560 wyraziła szczegóły następne:

Kommissarzowi . .	Złp.	2400.
Woytom 28 Gmin dodatku	—	2800.
Stróżowi dodatku .	—	100.
Na druki . ,	—	1000.
Materyiały Kancellaryi	—	150.
Opał	—	110.
Ogółem	Złp.	5560.

Izba Prawodawcza modyfikacyie powyższe proiektu Senatu iednomyślnie przyiąwszy, z Artykułu 124 Statutu Urządzaiącego Zgromadzenia Polityczne, postanowiła przesłać Senatowi dla nowey Inicyatywy, poczem

Sekretarz Seymowy na wezwanie Marszałka Seymu, czytał odpowiedź Senatu, w którey Senat równem z Zgromadzeniem Reprezentantów przeięty będąc uczuciem szacunku dla cnot zasług i talentów P. Jacka Mieroszewskiego Sekretarza Jeneralnego Senatu, zamierzł iednomyślnie połączyć chęci swoie z oznaymionem sobie Izby Prawodawczey życzeniem, i stosowną Jnicyatywą końcem wynagrodzenia prac i użytecznie dla Kraiu przez Tego cnotliwego Męża dopełnionych posług Zgromadzeniu Reprezentantów przesłać, gdy iednak Pan Jacek Mieroszewski wyprzedzaiąc przychylne dla siebie powszechne chęci, przedstawił w dniu 18 b. m. na ręce Prezesa Senatu prośbę, w którey oświadczaiąc naywyższą wdzięczność Izbie Prawodawczey za łaskawe ocenienie Jego zasług i dobrych dla Kraiu chęci, poczytuiąc te za chlubną dla siebie nagrodę z zwykłą sobie bezinteressownością i skromnością charakteru przełożył, iż szczupłość dochodu Skarbu publicznego stawia Go w położeniu tem, że Mu upraszać wypada o wstrzymanie Jnicyatywy do Uchwały powiększanie pensyi Onemuż na celu maiącey, Senat trwaiąc w ciągłych chęciach wspólnie z Izbą Prawodawczą wynagrodzenia zasług i naśladowania godney gorliwości P. Jacka Mieroszewskiego bez narażenia ile możności Jego delikatnego uczucia, postanowił zaproiektować Zgromadzeniu Reprezentantów inny sposob wynagrodzenia załączaiącą się Jnicyatywą wyłuszczony.

Izba Prawodawcza po odczytaniu proiektu Senatu Rządzącego, oceniaiąc zasługi, talenta i niezmordowaną gorliwość w sprawowaniu Urzędu Publiczne-

go P. Jacka Mieroszewskiego Sekretarza Jeneralnego Senatu, i pragnąc Mu dadź dowód swoiego zawdzięczenia przez wynagrodzenie, któreby nie tak było miarą Jego zasługi, iako raczey oznaką powszechnego szacunku, który naśladowania godne Jego przymioty wzbudzaią, postanowiła iednomyślnie summę Złp. 10,000 z funduszów Laudemialnych przez Pana Jacka Mieroszewskiego Sekr: Jen: Senatu z Skarbu publicznego sposobem pożyczki w duchu Ustawy Seymowey dd. 15 Grudnia r. 1818 zapadłey na reparacyią domu s ustoszałego pod 124 przy Ulicy Kanonney stoiącego podniesioną i na tymże Domu zabezpieczoną w przeznaczeniu na wynagrodzenie P. Jacka Mieroszewskiego umorzyć, z zostawieniem Rządzącemu Senatowi wydania stósownych rozporządzeń względem wyextabulowania tey summy z stanu ciążącego nieruchomości, na którey zabezpieczona znayduie się, i uzupełnienia z ogólnych kraiowych wpływów w przeciągu lat 3 przeznaczaiącego się na wynagrodzenie powyższe kapitału, tak, ażeby na rzecz funduszu z którego wziętym zostaie, na nowo został lokowanym.

Następnie czytał Sekretarz Seymu odpowiedź Senatu na prośbę Włościan wsiów Grzegorzek, Piaski, i Dąbie, w przedmiocie umorzenia przypadaiącey od nich zaległości podatku dymowego z lat dawnych pochodzącego, którą Senat znalazł zawcześnie i niewłaściwie podaną, wiedząc albowiem o zachodzących w tey mierze trudnościach, i o nich w prośbie swey wspominaiąc, powinni byli cierpliwie wypadku oczekiwać, zwłaszcza, że z przyczyny niewyiaśnienia ieszcze zupełnego wszelkich okoliczności nie są do składania tey należytości naglonemi, bez dostatecznego zaś przekonania się o słuszności ich żądań, Senat niemógłby w mowie będących zaległości do umorzenia przedstawiać.

Reprezentant Librowski przymawiaiąc się do tey odpowiedzi Senatu oznaymił: iż niemogły bydź Senatowi niewiadome okoliczności daiące proszącym tytuł do żądanego umorzenia zaległości podatkowey, gdy przeszłey Reprezentacyi część tych podatków podał Senat z Jnicyatywą do umorzenia, przyczym powołał Mowca za powód przeciążenia Włościan mylne wyrachowanie Jntraty tychże przy usamowolnieniu przez Kommissyą Włościańską, i zastrzegł sobie iako Członek Kommissyi Skarbowey przy rachunkach przedstawić niedogodności z Urządzeń Kommissyi Włościańskiey wynikaiące.

Odczytane daley zostały odpowiedź Senatu na petycye podwyższenia pensyi P. Antoniemu Syktowskiemu Prokuratowi Sądu Appellacyinego i P. Winiarskiemu Chirurgowi Okręgowemu, w czym Senat oświadczył: iż przedstawiwszy Jzbie Prawodawczey proiekt do Budżetu, w ktorym wszelkie spodziewane dochody kraiowe przeznaczenie swoie odebrały i nieznayduiąc funduszu do któregoby podwyższenie pensyi zastosować się dało, niemoże z swey strony dać żądaney Inicyatywy.

Na wniesienie Reprezentanta Kadłubowskiego Delegowanego Sędziego pokoiu popieraiące prośbę P. Linhard Małżonki zmarłego Professora Kliniki i Weterynaryi o wyznaczenie Jey pensyi Wdowiey, Senat odwołał się do § 32 Statutu Urządzaiącego Uniwersytet Jagielloń-

ski, podług którego Professorowie nieliczący dziesięciu lat usługi, niemaią żadnego prawa pensyi wysłużonych, ani wedle § 36 tegóż Statutu Wdowy po nich pozostałe odwoływać się do podobnego prawa niemogą.

Reprezentant Librowski nieznayduiąc sprawiedliwych powodów odmowienia pensyi Wdowiey dla P. Linhard uważał, iż Senat niechce wynagradzać zasług w Akademi, przywięzuiąc te raczey do Urzędników nie wiele lat posługi publiczney liczących.

Marszałek Seymu oznaymił, iż Senat oparty na Statucie Akademickim niemógł prawnie poprzeć żądanie P. Linhard, co zaś do Urzędników tych wynagrodzenie iest skutkiem Uchwał sameyże Reprezentacyi.

Reprezentant Librowski odwołał się do Budżetu, w którym co do powiększenia pensyi dla Wdowy po zmarłym Kassyerze głównym Senat wyraził, iż Reprezentacya nie właściwie wstrzymała powiększenie.

Marszałek Seymu oświadczył, iż powiększene było skutkiem przybycia dziecięcia spodziewanego, którego exystencya gdy Mętryką udowodnioną została, tym samym potrzeba dodatku na toż dziecko proiektowanego, na słusznośei oparte zyskało względy.

Reprezentant Kyspin Hrabia Zeliński z uwagi, że Senat nie zaprzecza zasług P. Syktowskiemu Prokuratorowi, lecz tylko na nie wiadomości funduszu którym wynagrodzenie pokryćby się dało, niemożność przesłania Inicyatywy gruntuie, uczynił wniosek odesłania petycyi i odpowiedzi Senatu Kommissyi Skarbowey dla obiaśnienia funduszu z odmian Budżetu przez Kommissyą Skarbową wynalezionych.

Reprezentant Librowski dodał iżby wskazaną drogą załatwić wszystkie prośby o powiększenie pensyi podane, i w tym zamiarze zażądać od Senatu odpowiedzi, a następnie przesłać Kommissyi Skarbowey.

Reprezentant Czerniński na wypadek wynalezienia funduszu przez Kommissyią Skarbową poddawał wszystkich Urzędników proporcyonalnemu wynagrodzeniu.

Marszałek Seymu oznaymił, iż Senat pośpieszy z odpowiedzią na wszelkie wniesienia podwyższenia pensyi, które Izbie Prawodawczey udzielone zostaną, i Kommissya Skarbowa do tychże zastosuie się, niemoże bydź iednak dopuszczoną nowa forma w Kommunikacyi Kommissyi Skarbowey wniesień podwyższenia pensyi, gdy Senat niedał Inicyatywy.

Reprezentant Kryspin Hrabia Zeliński ponowił wniosek o skutek petycyi Miodziarzy z Uchwały Izby Prawodawczey Senatowi przesłaney.

Marszałek zapewniwszy odpowiedź Senatu na tę petycyą odroczył posiedzenie Seymowe dla zachodzących Swiąt do dnia 29 Grudnia r. 1823 na godzinę 10tą ranną.

Leon Chwalibogowski
Sekretarz Seymowy.

Z Paryża d. 29 Grudnia.

W wigiliią Bożego narodzenia pracował Krol po Mszy S. z Ministrami.

Dla śpiesznieyszego odbywania spraw podzielił Król tuteyszy Sąd policyi karney na dwie Sekcyie.

Radcy Stanu, Vicehrabi Castelbajac, dyrektorowi jeneralnemu stad koni i rolnictwa, poruczony także został dozor handlem, kunsztami, rękodzielami i dostawą żywności do stolicy.

Xiężna Condé tchnięta paraliżem przychodzi do zdrowia.

Nietylko Paryż, ale cała Francyia obchodziła zwycięzki powrót woyska Francuzkiego z Hiszpanii. Z obszernego opisu tych uroczystości przytoczemy tylko ciekawsze: W Pau, mieyscu urodzenia Henryka IV. dla 100 officerów różnych korpusów dano obiad. Stół zdobiły białe chorągwie i przybrane słupy. W rogu Sali pomiędzy popiersiami Króla i Xcia Angouleme stała nader pięknie przystroiona kolebka Henryka IV. Dla ludu sporządzona były różne zabawy. W Grenoblu dla 25go pułku, przeciw któremu wyszli wieśniacy, wystawiony był na przeciwko posągu Bayarda Rycerza, bez boiaźni i nagany, łuk tryumfalny. W Chartres powracaiący pułk Kiryssierów przyięty był przez municypalność w honorowey bramie; w wieczór dany był w ratuszu dla officerów bankiet, a podofficerowie i żołnierze dostali po flaszce wina, a przy odeyściu po porcyi wódki. Nazaiutrz dano bal dla officerów tegoż pułku.

Mianowani niedawno Parowie okazać muszą w przeciągu roku, iż utworzyli majorat 10,000 Fr. dochodu czyniący lub że pobieraią ze skarbu Królowi i kraiowi służbę 12,000 Fr.

Oyciec S. oddał Kardynałowi de la Farre piękny różaniec dla Xiężny Angouleme, a Kardynałowi Clermont-Tonner trzy podobneż dla Xiężny Berry, Xcia Bordeaux i Xiężniczki Berry. Przyozdobione one są pięknemi rzniętemi kamieniami, a przy różańcu dla Xcia Bordeaux znayduie się wizerunek S. Stanisława Kostki, opiekuna chrześciiańskiey młodzieży.

Xże Angouleme udziela ieszcze ciągle nagrody odznaczaiącym się w Hiszpanii woyskowym.

Ces. Rossyyski Ambassador Hr. Pozzo di Borgo po powrocie z Hiszpanii odwiedził Prezesa rady Ministrów.

Hr. Strogonów przybył do stolicy tuteyszey.

Podług wyższego rozkazu bawiący w Marselii Hiszpanie muszą udać się wgłąb Francyi.

W Gibraltarze P. Curtis przeieżdzaiący w podróży do Neapolu złożył dla tamteyszych wychodniów Hiszpańskich 1000 Fs. i oświadczył zawieść kilku kosztem swoim do Neapolu.

Dziennik Handlowy mniema, iż nie zadługo będzie we Francyi takie same systema zaprowadzone, iakie teraz iest w Hiszpanii przywrócone. Powstaią znowu klasztory, obecni iuż są Jezuici, a szkoły publiczne znayduią się prawie w ręku samych Duchownych. Uposażenie Duchowieństwa nastąpić ma w dobrach, przywrócone bydź ma prawo pierworodzeństwa, &c.

Towarzystwo umieiętności w Macon wyznaczyło za pismo porównywaiące romanse Francuzkie z Angielskiemi nagrodę medal złoty w wartości 300 Fr.

— D. 30. —

Menechet i Empis, autorowie opery Vendome w Hiszpanii, tudzież Soumet i Girard, którzy napisali ody na szczęśliwe ukończenie woyny w Hiszpanii, o-

trzymali każdy od Króla po dyiamentowey szpilce.

Podług ustaw Francuzkich Sukcessorowie pisarza, kompozytory, i t. d mają tylko do 10 lat prawo korzystania z iego płodów, potem wolno ich każdemu drukować. Taki wypadek nastąpił teraz po śmierci sławnego Kompozytory Gretry (zmarłego w r. 1813) którego wnuk tegoż nazwiska, chory, niewidomy i obarczony dziećmi, pozbawiony został z tego źrodła dochodu. Przyiaciele Gretrego i nieszczęśliwego iego wnuka uradzili w wesołey kompanii, aby ieden iako pustelnik przebrany zbierał składki i w 3 minutach zebrano dla tey rodziny 213 Fr. — Xże Orleanu dowiedziawszy się o nędznym stanie rzeczoney rodziny posłał iey 200 Fr Życzyćby należało (wyraża iedno z pism tuteyszych) ażeby miasto Leodyium, oyczyste mieysce urodzenia sławnego Kompozytora Gretry, zamiast wyrzucania pieniędzy na nieużyteczną pienią o posiadanie iego serca, raczey wsparło potrzebnych iego potomków!

Pani Campan, znana z pamiętników o Krolowey Maryi Antoninie i o Dworze Ludwika XVI, wydała dzieło o wychowaniu płci niewieściey, na końcu którego mówi między innemi do guwernantek: Przyzwyczaycie swoie uczennice do porządku i ochędostwa. Bez uprzedzenia narodowey własney miłości i bez niesprawiedliwości względem kobiet obcych narodów zapewnić mogę, że umiarkowanie i czystość istotnie tylko dobrze wychowanem kobietom przypisać można. Cóż znaczy ochędostwo Hollenderek, ktorych ustawiczne obmywanie okien nabawia kataru, lub ich uwagę od innych odwraca rzeczy przez wylewanie pod ich nogi wiader wody? Mają paradne szafy, w ktorych chowaią bieliznę, gdy tymczasem w ich komodach nayw większy panuie nieład. Cóż znaczy ochędostwo Angielek, których pokoiów sypialnych nigdy widzieć niemożna, nie dla wstydliwości, ale dla panuiącego w nich nieporządku i ubostwa, który nie zgadza się z świetnością przybranych mahoniowemi sprzętami i kobiercami pokoiów odwiedzialnych. — Możnaże mówić o Włoszkach, które twarze bielą, a gotowalne ich pokoie podobne są do naszych poddaszów? Francuzki tylko maią prawdziwe wyobrażenie o czystości.

W roku 1823 danych było na wszystkich teatrach Paryzkich 270 nowych sztuk, to iest 8 trajedyy, 22 kommedyy, 4 oper Francuzkich, 3 Włoskich, 14 komicznych oper, 124 Veudeville, 19 operu-komedyy, 4 balety i 15 sztuk różnego charakteru. Z tych podobało się 112 miernie przyiętych było 77, a 28 zupełnie upadło.

Pellert gotuie teraz czekoladę za pomocą parowey machiny, ktora stawać się przez to ma daleko czyścieyszą, gęścieyszą i smacznieyszą.

Z Frankfortu d. 28 Grudnia.

Seym związku Niemieckiego zakończył ułatwionemi d. 18 b. m. sprawami tegoroczne posiedzenia. Rozpoczęcie posiedzeń 1824 roku nastąpić ma d. 8 Stycznia.

JJ. OO. Xiążęta panuiący i Wilhelm Bruńświccy ziechali d. 26 z m dla odwiedzenia Xiężny Kambridgi do Hanoweru.

W Uniwersytetach Niemieckich znayduie się około 880 nauczycielów publicznych i 12,827 uczniów. — D. 23 Grudnia umarł w Halle powszechnie szacowany, w kształceniu młodzieży rozszerzaniu filozoficznych wiadomości zasłużony Professor J. G. E. Maass, kawaler żelaznego krzyża, i t. d. w 58 roku życia.

DODATEK
DO No. 4.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA DNIA 14 STYCZNIA 1824 ROKU we ŚRODĘ.

Z Wiednia d. 6 Stycznia.

Nayiaśnieyszy Cesarz na podanie C. K. nadworney Kancelaryi mianował dotychczasowego 2go Kommissarza cyrkułu Złoczewskiego, Jana Homme, kommissarzem pierwszey klassy, Bukowińskiego sekretarza cyrkułowego, Ignacego Jana Schlayer, koncepistą Galicyyskiego Gubernium, Henryka Lang i Antoniego Hosch, praktykuiącemi koncepistami w nadworney Kancelaryi, Józefa Ritter Hippersthal, i niepłatnych w Bukowińskim cyrkule cyrkularnego Kommissarza, Teodozyusza Dobrowolskiego Kawalera Buchenthal, gubernialnych Galicyyskich koncepistów, Karola Kawalera Sacher, i Ferdynanda Hansmann, kommissarzami 3ciey klassy w Galicyi.

D. 30 Grudnia r. z. o godzinie 7 wieczór umarł tu po długiey i bolesney chorobie JW. Hr. Leardi, Arcybiskup Efezu i Apostolski Nuncyusz przy C. K. tuteyszym Dworze, w 6. tym roku życia. Zmarły przez siedmioletni pobyt w stolicy tuteyszey uzyskał miłość i szacunek tych wszystkich, którzy mieli do niego przystęp, a nad utratą iego, która powszechny żal sprawiła, ubolewać zapewne będzie Dwór iego.

Z Hagi d. 29 Grudnia.

Lord Clancarty, Margr: Heusden, od 1823 upoważniony Poseł przy Dworze tuteyszym, pożegnał wczoray na uroczystem posłuchaniu J. K. M.

Poseł Francuzki przy Dworze naszem, Hr. d'Augoult, przybył tu z Paryża.

PP. Chapel i kompaniści podięli się wystawienia pomnika na Waterloo za 129,000 Zlh. Odlany do niego kolosalny lew z żelaza waży przeszło 100,000 funtów.

Na onegdayszem posiedzeniu w drugiey Izbie Stanów jeneralnych roztrząsane były proiekta do ustaw, względem stempla, wpisów, hipotek, spółków i opłaty od zagranicznych rzeczy. Wielu członków mówiło przeciw tym proiektom, iako iednem uciążliwem, a drugiem niezgadzaiącem się z sprawiedliwością, i gdy przystąpiono do głosowania wszystkie większością głosów od-

rzucone zostały. — Na dzisieyszem posiedzeniu wniesiony został 3ci tytuł 2giey xięgi kodexu cywilnego pod rozwagę izby. Daley nic ważnego nie zaszło.

Z Madrytu d. 21 Grudnia.

Wszyscy oczekuią tu z niecierpliwością ogłoszenia wyroku przebaczenia. Mówią, Ministeryium żywo nalega na radę Jndyyską o przyśpieszenie tey sprawy, która od 3 dni trudni się iey ułatwieniem.

Rozwiązanie korpusu Quesady zdaie się potwierdzać; podróżny iadący z Madrytu zapewnia, iż napotkał w drodze do 500 ludzi z tego korpusu powracaiących do domów.

W San - Clement w prowincyi Mancha 3 pułki jazdy należące do korpusu pod Jenerałem Placencia rozbroione zostały bez trudności, iakkolwiek officerowie niechętnie poddali się temu rozrządzeniu. — Tak w Mancha, iako i w Kordowa wszyscy liberaliści musieli broń oddać. Srodek ten (iak Monitor dodaie) był koniecznie potrzebny przy okazuiącym się ciągle buntowniczym duchu. Niedawno skupiło się 150 buntowników i starali się po wsiach swoią pomnożyć kupę, ale nocą podszedł ich Jenerał kapitan Grenady i wszystkich schwytał.

Jenerał Empecinado zostaie ciągle w więzieniu, i niektórzy twierdzą, iż chcą go sądzić.

Konna poczta, która z Baiony dnia 14 Grudnia do Madrytu odeszła, została pod Lerma, o 4 mile od Burgos, zatrzymana i złupiona.

Na wielkiey tu walce byków d. 13 Grudnia znaydowała się Rodzina Królewska.

Z rozkazu Króla uwięziono w Galicyi kilkanaście osób, które podpisały adress do Stanów z powodu powstania gwardyi w d. 7 Lipca 1822.

Mówią powszechnie, iż Xże Jnfantado otrzyma poselstwo w Paryżu i zluzuie Xcia San Carlos.

Słychać znowu o nowey zmianie Ministrów.

X. Saez powrócił do Toledo; lecz niewiadomo dotąd, czyli przyiął lub nie mianowanie na biskupstwo Tolosy.

Margrabina Matallana, dama posiadaiąca obszerne wiadomości, która dawniey, równie iak Margr. Malespina i Oyciec Gil, z Madrytu wyiechać zmuszoną została, ma tu teraz ziechać.

Szlachta Portugalska dała w Lizbonie d. 3 Grudnia w rocznicę wstąpienia na tron Domu Braganzy wielki obiad, na którym oprócz Jnfanta Michała, znaydowało się wiele znakomitych osób i cudzoziemców, a zwłaszcza Anglików oboiey płci.

Z Londynu d. 27 Grudnia.

N. Król zakupił sławny Angerstenowski, zbior obrazów za 60,0 o Fs. który służyć ma za skład do narodowey galeryi.

Minister Canning dotąd ieszcze nie wyzdrowiał, [illegible] ciągle przybywaią do niego członki ciała dyplomatycznego.

Wędrownik Belzoni znaydował się podług listów pod d. 20 Października w Cape Coast Castle nad brzegami Gwinei, pod 5tym stopniem północney szerokości, i zamyślał z królestwa Benin udać się do Haussa.

Powszechnie mówią, iż Parlament po ukończeniu ostatnich posiedzeń zostą-

nie rozwiązany i Król przedsięweźmie podróż przez Hanower i Berlin do Pirmontu.

Przybyły na powrót P. Rothschild miał oświadczyć, iż poty do nowey pożyczki dla Hiszpanii nie przystąpi, poki dawny dług nie zostanie uznany.

Planu do nowey bankierskiey kompanii do południowey Ameryki ma bydź autorem P. Ouvrard.

W środku Grudnia przybyło do Bristol z Gibraltaru 6 członków byłych Stanów Hiszpańskich, a do Liwerpoola 4.

W Edinburgu umarła Dama Joanna M'Kay w 101 roku życia, która do śmierci była przy zupełnych zmysłach i z chlubą opowiadała, iż była iuż zamężną i w własnym mieszkała domu, gdy przybył tam Królewic Karol w r. 1745.

Gazety nasze czynią przestrogę względem kupowania i iedzenia barzantów, ponieważ źli ludzie łapią ie przez zarzucanie trucizną zaprawionego ziarna, potem strzelaią do nich i sprzedaią one iako zastrzelone.

Z Nowegoiorku piszą pod d. 2 Grudnia, że wczoray nadeszłe listy z Laguaira przyniosły następuiącą wiadomość: Woyska Kolumbiyskie pod Jenerałami Paez i Bermudez opanowały szturmem Porto-Cabello d. 8 Listopada i wszystko co się opierało zostało wycięte, a o godzinie 4tey zrana stali się spokoynemi posiadaczami tego miasta. Hiszpańscy dowodcy Jenerał Calzeda i Pułkownik Carrera polegli podczas attaku. Zamek portowy był potem do poddania się wezwany i poddał się d. 10. D 13 przybył wysłaniec do Laguaira od Jenerała Paez z wezwaniem d stawienia przewozowych statków, dla odwiezienia ...ńców do Kuba.

D. 21 Października Angielski okręt Jcarus przybył w 4 dniach z Santa Marta do Jamaiki z wiadomością, że Jndianie poddali się, i że sam ich dowodca przybył do Santa Marta, gdzie stało 1000 Kolumbiyskiego woyska.

Doniesienie z Buenos-Ayres dochodzą do 29 Września. Goniec z Salla przywiózł wiadomość o pobiciu Hiszpańskiego Jenerała Conterac i od Potosi niewidział nigdzie żołnierza Hiszpańskiego. Jenerał Boliwar odpłynął d. 21 Sierpnia z Guaiaquil z 3000 ludzi do Arequipa. — Przed Montevideo przybyła eskadra Brazyliyska, dla opasania tego miasta od morza, gdy tymczasem Jenerał Lecor nacierał przeciw niemu od lądu.

Poselstwo Prezydenta Ziednoczonych Stanów przy otworzeniu posiedzeń Kongressu iest następuiącey treści:

Z Rządem Angielskim rozpoczęte zostały w przyiacielskim sposobie układy względem oznaczenia granic, ponieważ przez pośrednictwo innego Mocarstwa nie można było trafić do celu. Zrobiona także została Angielskiemu Rządowi propozycyia do zawarcia względem wzaiemnego handlu między Ziednoczonemi krajami i Angielskiem zachodnio-indyyskiemi wyspami, Kanadą, &c. formalnego handlowego traktatu. — Układ z Rządem Francuzkim, w iakim sposobie Obywatele Amerykańscy za poniesione straty w ostatniey woynie wynagrodzonemi bydź maią? nie iest ieszcze ukończony; lecz w krótce wysłany zostanie do Francyi Minister, dla załatwienia tak tey sprawy, iako też zachodzących między obiema narodami inszych sporów. — Na propozycyią Ces. Rossyyskiego Rządu posłane zostały Ministrowi Ziednoczonych Stanów w Petersburgu pełnomo-

cnictwo i instrukcye, dla ułożenia się w przyiacielskim sposobie względem wzaiemnych praw i interessów obu narodów na północno-zachodniem brzegu Amerykańskiego lądu. Podobnaż propozycyia uczyniona została przez Cesarza Anglii i także przyięta. — Do wszystkich Ministrów Ziednoczonych Stanów przy Europeyskich i Amerykańskich Mocarstwach posłane zostały rozporządzenia do zupełnego zabronienia handlu Amerykanskiemi niewolnikami, a okrętom wydane są rozkazy, aby napotykaiące z niewolnikami okręty uważały i zabierały iako rozbóynicze. — Prezydent przełożył nakoniec Kongressowi, czyby nie było dogodniey ustanowić wyższe stopnie niż dotąd w Amerykańskiey sile morskiey, nietylko dla zapewnienia większey karności i wynagrodzenia wielkich zasług, ale nadto dla odięcia officerom nieprzyiemności gdy napotykaią się z woiennemi okrętami innych narodów. — Do Rzeczypospolitych Kolumbii i Buenos-Ayres udali się pełnomocni Posłowie, a przeznaczony do Chili za kilka dni odpłynie. Do Mexyku będzie także w krótce Poseł oznaczony. — Stan Skarbu Ziednoczonych Stanów coraz bardziey się ulepsza i od 1 Stycznia roku przyszłego zostawać będzie w Skarbie do 9 mill. nadwyżki od wydatków. — Stan, urządzenie i karność woyska doszły do naywyższego stopnia doskonałości. — Prezydent zakończył to poselstwo doniesieniem, iż ludność Ziednoczonych Stanów nadzwyczay się powiększa.

Z Zante d. 15 Listopada.

Basza Janiny, Omer Vrione, miał w Arkarnii wielkie ponieść klęski, i po kapitulacyi z Grekami, w moc którey zostawił im wszystkie swoie działa, cofnął się do Prevesy. Mustafa Basza Skutary, którego siła bardzo się zmnieyszyła, odstąpił od oblężenia Missolungi i cofnął się do Katochi (w Etolii.) Turecka eskadra oblegaiąca to miasto odpłynęła także, a Maurokordato z 15 woiennemi okrętami przypłynął do niego.

Z Tryiestu d. 12 Grudnia.

Listy z Korfu pod 28 Listopada donoszą, iż Turcy wszystkie działa pod Missolungi utracić mieli.

Dnia 12 i 13 Stycznia 1824 r.

Cena Zbóż róznego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.		2.		3.		4.	
Korzec	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
— *Pszenicy*	11	—	10	20	10	—	9	—
— *Zyta*	7	—	6	15	6	—	—	—
— *Jęczmienia*	6	—	5	15	5	—	4	15
— *Owsa*	3	24	3	18	—	—	—	—
— *Jagieł*	20	—	19	—	18	—	17	—
— *Grochu*	7	15	7	—	6	15.	6	—
— *Rzepaku*	19	—	18	—	17	—	—	—

W Gdańsku dnia 2 Stycznia.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od Złp.	160	do	210
Żyta	— —	100	—	110.
Jęczmienia	— —	80	—	86.
Owsa	— —	60	—	66
Grochu	— —	110	—	120.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 68 Ciągnieniu d. 14 Stycznia r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

53. 74. 20. 60. 26.

Przyszłe 69 Ciągnienie dnia 21 Stycznia r. b. przypada.

TEATR NARODOWY.

W Niedzielę d. 18 Stycznia daną będzie nowa i ieszcze nieznana Włoska Opera z chórami w 1 akcie, sławnego Cimarosi, pod nazwiskiem: *Il Geloso Punito*, to iest *Zazdrośnik ukarany.* Którą poprzedzi wcale nowa tu ieszcze niegrana Komedya w 2 aktach, pod nazwiskiem, *Małżeństwo we Snie.*

UWIADOMIENIE.

Niżey podpisany ma honor donieść Prześwietney Publiczności, iż od d. 18 b. m. będą dawane Bale, czyli Zabawy Obywatelskie na Kleparzu w Domu JP. Lubowieckiego pod Nrem 4, gdzie Sale nayokazaley będą oświecane iarzącym światłem. Orkiestra dobrana, Napoie potrawy, Cukry, Ciasta, Chłodniki, będą dostarczane w naylepszym rodzaiu i za pomierną cenę. — Bilet wniyścia na Salę kosztuie Złp. 2 gr. 5 na ubogich.

W. Furmankiewicz.